

Årsplan

2011-2012

Innhold:

Vår pedagogikk	3
Mål for barnehagen	6
Satsningsområder	7
Vurdering av arbeidet. De ulike prosjektene	8
Fagområder i rammeplanen	14
Personalarbeidet	21
Foreldresamarbeid	21

VÅR PEDAGOGIKK

Montessoribarnehagen Knerten drives etter Maria Montessoris prinsipper . Sentralt i dette opplegget står selvstendighetstreningen for barnet, et viktig grunnlag i utviklingen av et positivt selvbilde.

For at barnet skal utvikle selvstendighet, og bli stolt av sin egen mestring, må noen karakteristika være tydelige i dette pedagogiske opplegget:

- **Frihet. Barnet blir gitt stor frihet.**
Men for å kunne nyte denne friheten og utvikle seg på en god måte, må barnet lære å bruke denne friheten. Det betyr at det må være enkle regler som gjør tilværelsen forutsigbar og trygg for barnet.
- **Et stort utvalg aktiviteter på mange områder**
-f.eks innen: forming, praktiske aktiviteter, geografi, matematikk, lesing/skriving osv. Alt er tilrettelagt på en oversiktlig og ryddig måte, med den hensikt at det skal være lystbetont for barnet å sette i gang med.
- **Materiellet er selvkorrigerende.**
Materiellet er laget slik at barnet på egen hånd lærer av å leke med det. Men barnet må i begynnelsen få mulighet til å oppdage det spennende, derfor blir aktiviteten først presentert av en voksen, og barnet får så fortsette på egen hånd. Barnet bestemmer selv hvor lenge det vil holde på med aktiviteten. Ingen får avbryte eller korrigere så lenge barnet er interessert.
- **Indre motivasjon: Årsaken til at førskolebarnet har lærelyst.**
Når et førskolebarn er inne i en læreprosess er det ikke sluttproduktet (det å lære noe) som har betydning for barnet. Førskolebarnet trives i nuet, med aktiviteter som vekker nysgjerrighet, og som resulterer i at barnet ønsker å fordype seg i stoffet. Da skjer læringen fullstendig på barnets premisser. Men hvordan er det mulig å finne lærestoff som fenger et barn, og som i seg selv er belønnende for barnet,- som samtidig øker konsentrasjon og læring?

Montessori fant at interesseforandringer følger et mønster som er gjenkjennelig hos alle barn i førskolealderen:-fra tidlig iver etter å lære å gå, snakke eller spise selv, til interesse for tall og bokstaver, osv. Hun

kalte disse periodene for sensitive perioder i utviklingen. Kunnskap om de sensitive periodene og presentasjon av materiellet er lærerens utgangspunkt når det gjelder å kalle fram interesse hos barnet og lysten til å fortsette å eksperimentere på egen hånd. Gleden hos barnet når de oppdager noe nytt er stor, og stoltheten når de ser at de mestrer er tydelig etter slike prosesser.

Omsorg

”En omsorgsfull relasjon er preget av lydhørhet, nærhet, innlevelse og evne og vilje til samspill. Omsorg skal prege alle situasjoner i hverdagslivet og komme til uttrykk når barn leker og lærer, i stell, måltider og påkledning”

Rammeplanen s. 25

Atmosfæren i barnehagen skal være slik at barnet føler seg trygg. Voksne må kunne vise empati og ta barns følelser på alvor.

Hva gjør barnehagen?

- Trøster og støtter barn som ikke har det bra.
- Setter tydelige rammer og grenser, og på denne måten signaliserer forventninger til barna.
- Anerkjenner og bekrefter barns følelser.

- Gjør barna oppmerksom på andres følelser.
- Gir klare og konsistente reaksjoner på negativ atferd. Dersom et barn har gjort noe negativt mot et annet barn, går den voksne bort til barna, og tar barnet som har gjort noe negativt ut av situasjonen. Dette barnet må være i nærheten av den voksne en stund, og “passes på” av den voksne. På denne måten begrenses friheten for dette barnet. Barna føler trygghet ved at de voksne følger med, og griper inn når urett skjer.
- Tar opp konfliktsituasjoner i samlingsstunden, og hjelper barna til å finne gode løsninger som de er fornøyd med.

Lek

”Barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter i trygge og samtidig utfordrende omgivelser”.

Rammeplanen s. 25

I montessoribarnehagen brukes begrepene lek, arbeid og læring om hverandre, og innebærer alle aktiviteter og opplevelser som er meningsfylte for barnet. Uansett type aktivitet eller materiell barnet er opptatt av, er det viktig at den setter i gang en god utviklingsprosess i barnet, og at den kan ende opp i stolthet over egen mestring.

Barn går ofte inn i roller de har observert at voksne kan ha, for eksempel når de lager mat, vasker, stryker osv. Vår barnehage trekker inn praktiske aktiviteter som er vanlige i norske hjem, men disse blir tilrettelagt slik at barna får gjøre aktivitetene på ekte. Med et lite strykejern, kan de stryke, og selv se resultatet. Flere forskjellige vaske aktiviteter er tilrettelagt, som f.eks klesvask, bordvask eller gulvvask.

På kjøkkenet er kjøkkenbenk, vask og komfyr i barnas høyde, og fungerer på ordentlig, slik at det er mulig å lage mat der, som de etterpå får spise sammen med inviterte gjester. Barna viser stor glede og stolthet over at de får mulighet til å gjøre dette på ordentlig.

Barn elsker også fantasilek, -å få mulighet til å gå inn i fantasiroller. Dette er leker som kan oppstå hvor som helst. For å tilrettelegge noe for dette, har vi fått laget en utendørs, flott scene som barna kan bruke når de leker teater, og noen også vil være tilhørere.

Barns medvirkning

”§ 3 Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.”
(Rammeplanen s 13)

Vi legger vekt på at barna får komme med sine synspunkter på hvordan vi skal ha det i barnehagen. Samlingsstundene er et viktig forum for diskusjoner omkring relevante problemstillinger for barna. Barna skal komme frem til løsninger de selv er fornøyde med. Den voksne er med som ordstyrer.

MÅL FOR BARNEHAGEN:

Målsettingen vår er å hjelpe hvert enkelt barn til å utvikle sine potensialer fullt ut, og på en slik måte at de utvikler seg til harmoniske mennesker.

Dette innebærer at:

- Barnehagen må være et trygt, sikkert og positivt sted å være for barna.
- Vi må ha et nært samarbeid med barnets hjem
- Det må tilrettelegges for at barna utvikler selvstendighet og tillit til egen mestring.

Selvstendighet

Det finnes mange ulike aktiviteter i Montessoribarnehagen. Den voksne har ansvaret for at hvert enkelt barn har aktiviteter som oppleves meningsfulle, og at barnet har *frihet til å leke/arbeide på egen hånd!* Ved at voksne ikke stoler på barnet, men hele tiden tror de må hjelpe, fratrar vi barnets mulighet til å bli selvstendig.

Skal barnet oppleve frihet til å gjøre mest mulig selv, må aktivitetene og logistikken i barnehagen være gjennomtenkt og godt planlagt på forhånd. Maria Montessori kalte dette det forberedte miljø.

Typiske trekk ved et forberedt miljø:

- Alle aktiviteter for barna er lett tilgjengelige i lave hyller eller skap. Dermed slipper de å gå via en voksen når de ønsker å sette igang med noe. De har frihet til å bestemme selv.
- Alt har faste plasser, slik at barnet lett finner det de ønsker selv.
- Så mye som mulig er i barnestørrelse, slik at de lettere mestrer aktivitetene.
- Det er ett eksemplar av hver aktivitet. Er noe opptatt, må de velge noe annet. På denne måten blir de oppmerksom på andres behov, og å ta hensyn til andre.
- Trivelige omgivelser krever vedlikehold. Barn elsker praktiske vedlikeholds- aktiviteter, bare de er tilrettelagt for dem.

Noen eksempler:

- Klesvask: Alle kluter og forklær som barna bruker, legges i en liten kurv når det er brukt. Denne kurven bærer barna selv til vaskerommet når den er full, legger i vaskemaskinen, fyller på vaskepulver, setter på vaskemaskinen og tar ut av når det er ferdig.
- Sette inn og ta ut av oppvaskmaskin, og sette på plass det barna bruker, i lave hyller.
- Legge sammen nyvasket tøy som barna daglig selv bruker, som f.eks kluter og forklær.
- Vanner planter. Alle disse er plassert i barnets høyde.
- Rydde opp etter seg selv: Barnet er ikke ferdig med aktiviteten før den er satt på plass i hyllen der de fant denne aktiviteten. Dette gjør det lett for det barnet som ønsker å gjøre aktiviteten etterpå.
- Barna elsker også å vaske og rydde sin egen plass i garderoben.

NB! Vi setter ikke resultatkrav når barna gjør disse aktivitetene, slik det er tilfelle for oss voksne. Voksne gjør slike aktiviteter fordi de skal oppnå et resultat, -barn fordi de liker å gjøre selve aktiviteten. Derfor ser vi også enkelte ganger at de på eget initiativ kan gjenta aktiviteten, opptil flere ganger.

SATSNINGSOMRÅDER

I året 2010-2011 hadde vi valgt ut tre områder barna skulle få lære større selvstendighet: handle matvarer, matlaging og planlegge utflukter.

Årsak til at disse områdene ble valgt:

Vi har tilrettelagt mye selvstendighetstrening for de yngste gruppene. Dette er et arbeid vi har lang erfaring med, og er tilfreds med resultatene av. De store barna som er i ferd med å nå skolealder derimot, er ferdig med mange av de aktivitetene vi har i barnehagen, og krever noe mer. De orienterer seg stadig mer mot samfunnet utenfor barnehagemiljøet, og trives med å få større ansvarsområder.

De tre prosjektene : Vurdering av arbeidet.

Handle matvarer

Dette prosjektet har vært svært vellykket.

Den samme voksne har hatt ansvaret for dette siden vi startet i fjor. Denne personen er med barna til butikken hver gang. Dette tror vi har bidratt til trygghet, kontinuitet og forutsigelighet for barna.

De barna som har vært med, kan nå:

- Være med å planlegge handleliste ut fra behov i barnehagen (melk og frukt, smørelunsk, bursdagselskap o.l)
- Ved hjelp av et spesielt matematikkmateriell i barnehagen, klarer barna å regne sammen sluttsummen på varene som er planlagt å kjøpe inn, eventuelt hva de skal ha tilbake som vekslepenger.
- Utfra handlelisten, finner de selv frem matvarene fra butikkhyllene. Har de spørsmål, går de nå til butikkpersonale.
- De har med hver sin lille sekk til å ha varene i, og de betaler varene selv i kassen.

Året 2011-2012. Videre arbeid:

Vi vurderer en faktor som mindre heldig i året som har gått, og som vi skal bli dyktigere på i året som kommer:

Tre barn kan gå i butikken hver gang, sammen med den voksne. De første tre barna som startet i dette prosjektet, holdt på for lenge før de andre fikk prøve seg. Dermed ble dette prosjektet noe ujevnt fordelt på gruppen store barn.

En årsak til dette, var at alt var nytt og uprøvd. Med den erfaringen vi nå har opparbeidd, kan alle de store barna få de samme muligheter, og oppgavene fordeles raskere. Vi vil også prøve om andre i personalgruppen etterhvert kan overta denne oppgaven.

Matlaging:

Tilrettelegging i barnehagen: En selvstendig aktivitet:

- Barna har et eget kjøkken med virkelige stekeplater og stekeovn. Dette er kombinert stekeovn og mikrobølgeovn, samt steketopp i barnas høyde
- oppvaskbenk i barnas høyde
- Enkle illustrerende oppskrifter. Barna kan velge mellom to oppskrifter som er tilgjengelige. Disse blir fra tid til annen skiftet ut. Oppskriftene skal være laget slik at barnet kan forstå alt, selv om de ikke har lært å lese.

- Alle ingredienser de trenger skal være tilgjengelige i hyllene på faste plasser
- Alt de trenger av utstyr som gryter, bakebolle, paiform, stekespade, osv skal også være tilgjengelige på faste plasser
- Barna lærer å rydder opp etter seg
- Invitere gjester. Det er to barn som lager mat sammen og disse to kan invitere med seg ett barn hver. Når barna kommer inn etter utetiden, dekker de bordet, spiser og rydder sammen.

Maten som lages i barnehagen skal være sunn og næringsrik. I all matlaging forsøker vi å begrense sukkerinnholdet.

På kjøkkenet står oppskriftene fremme og de barna som er klar for det, kan selv bestemme om de vil lage mat. Forutsetningen er at en voksen må være med å vise de første gangene. Etter hvert trekker den voksne seg vekk og observerer at barna mestrer oppgavene på egen hånd. En voksen er alltid i nærheten siden det er varme plater og stekeovn involvert.

Barna blir tydelig stolt over å få lage mat på egen hånd.

De øker også sin sosiale kompetanse ved at de må samarbeide for å nå et felles mål. Videre lærer de å dekke bord, og invitere gjester som kan være med å spise sammen med dem. De får også her øving i hvordan de oppfører seg ved matbordet.

Året 2010-2011:

Vi har i løpet av dette året blitt dyktige til:

- Å lage forståelige oppskrifter til barna.
- På forhånd tilrettelegge alt barnet trenger, og ha rutine på at utstyr og ingredienser til enhver tid er på plass, slik at barna kan sette i gang når det passer dem.

Barna er blitt dyktigere til:

- Å håndtere mikro- og stekeovn, samt kokeplater.
- Større del av matlagingen foregår på en god måte uten å be om hjelp.
- Oppryddingen etter matlaging og måltid går lettere.

Året 2011-2012. Videre arbeid:

Barna elsker denne aktiviteten. Derfor er det viktig at matoppskrifter blir skiftet ut etter behov slik at barnet ikke går lei.

Kjøkkenet har ikke vært benyttet så ofte som det kunne ha vært dette året. Selv om barna liker denne aktiviteten, må voksne fremdeles foreslå denne aktiviteten for barnet.

I året som kommer vil utfordringen være å lære barna at de selv kan ta initiativ til denne aktiviteten når det måtte passe. Dermed tror vi at kjøkkenet kan bli hyppigere i bruk. Det vil da også være behov for å skifte oppskrifter oftere enn hva som har vært tilfelle dette året.

Planlegge utflukter

Målsettingen i dette prosjektet er at barna skal bli delaktige i planleggingen av sine egne turer.

De kan være med på å finne ut hvordan vi skal komme oss til utfluktsstedet. Kan vi gå? Skal vi ta buss? Når går bussen, hva koster det? Når må vi dra fra barnehagen? osv.

Hvordan?

- Vi samler barnegruppen til møte.
- Den voksne legger frem temaet for prosjektet og rammene for utflukten
- Barna kommer med forslag
- Forslag blir diskutert og stemt over.
- Barna har rollespill/tørrtrener på å ringe for å finne busstider, hva billettene koster, osv., før de får ringe på ordentlig.

Året 2010-2011:

- Barna har erfart at de kan mestre å ringe til ulike kontorer, og få svar på de spørsmålene de har.
- Møtetider blir husket og overholdt.
- Barna viser større iver og interesse i diskusjoner, og flere kreative innslag.

Året 2011-2012: Videre arbeid

Med den erfaringen som nå er lagt til grunn, vil vi prøve å ta flere slike utflukter for de store barna i året som kommer. Målet må være at alle i denne gruppen kjenner at de beholder en større del av dette ansvaret, og at de mestrer det.

Oppsummering satsningsområder

Vi forventer at erfaring og bedre rutiner i personalgruppen vil resultere i at gjennomføringen av oppgaver på alle de tre satsningsområdene vil bli lettere i året som kommer.

Dette åpner muligheten til å trekke inn et nytt satsningsområde i året som kommer:

Det nye satsningsområdet i 2011-2012:

Friluftsliv:

Barnehagen vil i 2011-2012 legge større vekt på å gi barna varierte og innholdsrike opplevelser ute i naturen. Det skal settes fokus på endringene i naturen gjennom de ulike årstidene.

Tilrettelegging i barnehagen:

Dette er et prosjekt for alle barna i barnehagen. Barn har ulike behov og interesser i forhold til alder og modning. Barnegruppen blir derfor delt inn i grupper etter interesser og alder:

De yngste:

- Gårdsbesøk: bli kjent med dyrene
- mate fugler
- dra på tur i ulendt terreng
- lage mat ute i naturen over bål eller primus
- ha lavvo med på tur

De eldste:

- dra på lengre turer i ulendt terreng
- lage kart
- lage natursamling
- sopptur
- utforske livet i fjæra
- ha lavvo med på tur
- bruke speiderkniv
- planlegge sine egne utflukter

Spørsmål i vurderingen:

- Har turene hatt et innholdsrikt opplegg?
- Viser barna interesse?
- Liker barna å lage mat i naturen?
- Har lavvoen blitt brukt på turene?
- Synes barna det er gøy å være ute i naturen?
- Greier barna å bære sekken sin selv?

FAGOMRÅDER I RAMMEPLANEN:

Barnehagen skal gi barn grunnleggende kunnskap på sentrale og aktuelle områder. Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesse, kunnskaper og ferdigheter.

(Barnehageloven § 2 Barnehagens innhold)

Vi opplever at Montessoripedagogikken generelt sett gir gode verktøy i arbeidet med å følge fagområdene i rammeplanen.

Kommunikasjon, språk og tekst:

Montessoripedagogikken inneholder mye språkmateriell.

I 3-4 års alderen er barn spesielt mottagelige for symboler. Derfor begynner vi med å presentere bokstavene allerede i denne alderen. Materiellet er laget slik at barna bruker flere av sansene samtidig. Dette resulterer i at det totale sanseinntrykket blir større, og inntrykkene lagres lettere. Siden vi har mange nasjonaliteter representert i barnehagen, er språket av vesentlig betydning for å bli integrert i barnegruppen.

Hva gjør barnehagen?

- Sandpapirbokstaver. Barna blir kjent med bokstavens lyder gjennom å høre, se og kjenne på bokstavene. Flere leker følger dette materialet.
- Bevegelige alfabet. Her leker barna med bokstavens lyder og setter sammen lyder til ord.
- Språkkort. Bilder og tekst som barna bruker til å øke ordforrådet sitt. Det kan være kort av klær, dyr, kjøretøy, frukt, grønnsaker osv.
- Språkgrupper. Barn som trenger språklig stimulering får ekstra oppfølging med egne språkgrupper.
- Samling: Her leser vi bøker, synger sanger, forteller rim og vers og diskuterer.
- Øve på å stå foran en gruppe å snakke:
Hver fredag har barna med noe hjemmefra som de har lyst å vise frem og fortelle om til de andre. Barna får da øvelse i å stå foran en gruppe og formidle et budskap.
- De voksne legger vekt på å være et godt forbilde for barna: snakke tydelig, være en god lytter og gi ærlige svar.

Kropp, bevegelse og helse:

”I løpet av småbarnsalderen tilegner barna seg grunnleggende motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse, fysiske egenskaper, vaner og innsikt i hvordan de kan ivareta helse og livskvalitet”

Rammeplanen s. 35

Hva gjør barnehagen?

- En stor del av montessorimaterialet krever fysiske bevegelser. Barna beveger seg derfor mye rundt i rommet under ulike aktiviteter. Ett eksempel på dette er fargeleken, som hører til det sensoriske materialet: Med utgangspunkt i ulike fargebrikker, skal barnet lete etter gjenstander i barnehagen som har samme farger. Brikkene legges på et teppe, og barnet kan bruke lang tid og mye fysisk aktivitet for å gjøre denne leken ferdig.

- Uteområdet er kupert, med trær, busker, klatrevegg, osv. Barna er aktive i leker der de må hoppe, løpe, hinke, rulle, kaste osv. eller i rollelek og regelleker.
- Vi drar på utflukter med fokus på fysisk utfoldelse.
- En og annen gang tar vi med oss lavvo ut i naturen, tilbereder mat og steker/koker over bål og stormkjøkken.

Kultur og kreativitet

“Gjennom rike erfaringer med kunst, kultur og estetikk vil barn få et mangfold av muligheter for sansing, opplevelse, eksperimentering, skapende virksomhet, tenkning og kommunikasjon.” Rammeplanen s. 36

Hva gjør barnehagen?

- Vi tilrettelegger formingsaktiviteter som gir skaperlyst hos barnet. For å kunne lage og skape trenger barna et verktøy. De får finmotoriske øvelser som for eksempel å klippe etter linjer, buer, lime, holde og tegne med blyant, brette papir, bli kjent med ulike materiell som krepp-papir, filt, papp osv.
- Drar på kulturelle utflukter, som f.eks. Nesttun Bibliotek, Barnas Katedral og Barnas Hus der det er forestillinger innen dans, drama, musikk, billedkunst og arkitektur.
- I forbindelse med julen har vi hvert år et prosjekt om ”Nøtteknekkeren”.

Det er et gammelt og kjent tysk eventyr av E.T.A Hoffman. Tsjajkovskij har laget ballettmusikk til dette eventyret, som barna får bli kjent med.

- Internasjonal uke: Vi har barn fra flere ulike land i vår barnehage. Hvert land får en uke, hvor vi tilegner oss kunnskap om matlaging, musikk som er typisk for dette landet, hvordan nasjonaldagen feires, flagg, folkedrakt osv. Vi lærer barneleker som er vanlig i dette landet og noen ord på det aktuelle språket for eksempel tall, farger osv. Vi samarbeider med hjemmet og trekker foreldrene inn i dette arbeidet. Gjennom de internasjonale ukene får barna kjennskap til tradisjoner og kulturer som er representert i barnehagen.
- Høstfest og vårfest: Vi arrangerer høst- og vårfest i barnehagen. Barna underholder og tilbereder mat som de serverer. Sanger, historier som omhandler høst/vår blir dramatisert av barna. På denne måten tydeliggjør vi endringene i naturen.

Natur, miljø og teknikk.

Fagområdet skal bidra til at barn blir kjent med og får forståelse for planter og dyr, landskap, årstider og vær.

Rammeplanen s 38

Tilrettelegging i barnehagen:

Tema om været:

- barna måler nedbør og temperatur
- Har samtalegrupper om været.
- Bøker og bilder som inspirerer til samtale.

Tema om vinterfugler:

- Språkkort med vinterfugler
- Lage fuglekasse
- Lage fuglemat

- Observere hva de ulike fuglene spiser
- Bøker og bilder som inspirerer til samtale

Tema: Vår i naturen:

- Lage terrarium.
- Utforske småkryp med lupe.
- Observere hvilke småkryp vi ser i barnehagen.
- Bøker og bilder som inspirerer til samtale

Vitenskapelige eksperiment:

- Ulike eksperiment som stimulerer barnas utforskningslyst.

Ta vare på naturen.

- Hva hører til i naturen og ikke, hva gjøres med søppel?
- Kildesortere plast, papir og restavfall.
- Barnehagen deltar på BIR dugnaden "Hold Norge Rent".

Etikk, religion og filosofi:

"Etikk, religion og filosofi er med på å forme måter å oppfatte verden og mennesker på og preger verdier og holdninger. Religion og livssyn legger grunnlaget for etiske normer."

Rammeplanen s. 39

Hva gjør barnehagen?

- Markerer kristne høytider som for eksempel jul og påske.
- Vi legger vekt på å være gode forbilder slik at barna erfarer høflighet og respekt til andre mennesker. Dette gjøres i det daglige arbeidet med å vise hvordan vi:
- snakker til hverandre
- Bruk av stemmevolum
- Gå bort til den man vil snakke med
- vente på tur hvis den vi vil snakke med er opptatt
- Lytte til hverandre
- Ikke utøve vold

Nærmiljø og samfunn

”Barns medvirkning i det indre liv i barnehagen kan være første skritt for å få innsikt i og erfaring med deltakelse i et demokratisk samfunn. Barnehagen skal bidra til at barn møter verden utenfor familien med tillit og nysgjerrighet.”

Rammeplanen s. 41

Hva gjør barnehagen?

- Sørger for trygge rammer i barnehagen som skaper tillit hos barnet
- Barna er med på å forme reglene i barnehagen, noe som fører til at alle barn får erfare at deres valg og handlinger kan påvirke situasjonen både for dem selv og andre. Dette er forslag som er innenfor barnehagens gitte regler.
- Barna skal bli hørt og tatt på alvor
- Bruker nærmiljøet til turopplevelser (Nesttun Bibliotek, Fantoft)

Antall, rom og form

”Gjennom lek, eksperimentering og hverdagsaktiviteter utvikler barna sin matematiske kompetanse. Barnehagen har et ansvar for å oppmuntre barns egen utforskning og legge til rette for tidlig og god stimulering.”

Rammeplanen s. 42

I Montessoripedagogikken er matematikk en naturlig del av hverdagen. Matematikk materialet ligger tilgjengelig i hyllene og barna kan arbeide/leke med det når de vil. Det er en forutsetning at dette skal være lystbetont, -det skal være den indre motivasjonen som driver barnet i disse aktivitetene.

Eksempel på matematikkmateriell i montessoribarnehagen:

- Tellestaver: dette er staver uten symboler, barnet teller og opplever størrelsesforskjellen mellom 1 og 10. Nr 1 er 10 cm og nr 10 er 1 meter
- Sandpapirtall: barnet blir kjent med tallene gjennom å se, høre og føle.
- Banken: barnet blir kjent med desimalsystemet: 1, 10, 100 og 1000 tall. Barnet begynner også å regne med dette materialet.

Tallbrett 11-19. Barnet blir kjent med tallene 11-19 med konkrete mengder og tallsymbol.

- Utforske geometriske former og figurer som sylinder, prisme, kube, pyramide, trekant, kvadrat, rektangel osv.
- Matlaging: her må barna følge oppskrift, finne ut antall epler, hvor mye mel osv
- Handle matvarer. Barna regner ut hvor mye matvarene koster.
- Måle nedbør og temperatur. Med målbånd/meterstokk kan de måle bord, en blyant, teppe, høyde på barna, osv. De tegner og skriver opp resultatet.
- Materiellene er laget slik at det gir barna erfaring med klassifisering, ordning, sortering og sammenligning

Vurdering, alle fagområder i rammeplanen:

Spørsmål i vurderingsarbeidet:

Har vi nådd målene innen alle fagområdene?

Hva har vært vellykket?

Har barna vært motivert til å utforske de ulike aktivitetene?

Ha de selv/etter eget ønske funnet frem aktiviteter

PERSONALARBEIDET:

Hele personalet samles til møte en gang pr. uke, om ettermiddagen fra kl 16.30 til 18.00. Her diskuteres observasjoner og problemstillinger som dukker opp, ideer utveksles og vi stiller opp mål for barna.

Hver enkelt i personalgruppen får en medarbeidersamtale pr. halvår.

Faglig veiledning skjer etter behov, innenfor personalets arbeidstid.

Faglig oppdatering skjer også gjennom litteratur og kurs. Sikkerheten i barnehagen ivaretas ved at alle ansatte har førstehjelpskurs og brannkurs, arrangert hver høst. Et godt gjennomarbeidet HMS- system (Utarbeidet av P.B.L) legger grunnlaget for gode sikkerhetsrutiner.

Personalet har fem planleggingsdager i året.

FORELDESAMARBEID:

Kommunikasjon mellom hjemmet og barnehagen blir ivaretatt gjennom foreldremøter, foreldresamtaler, kontakt med samarbeidsutvalg og åpne kvelder. Alle foreldrene inviteres også inn i barnehagen for å se hvordan barnet har det, og kan når som helst -etter avtale- komme i barnehagen og observere. Den daglige kontakten med barnets hjem, i hente/ bringesituasjonen, er av stor betydning. Her utveksles beskjeder og kanskje forslag eller ideer, eller spørsmål kan tas opp.

Foreldremøte:

Foreldremøter arrangeres minst to ganger pr år. Aktuelle tema eller informasjon omkring montessoripedagogikken står på agendaen.

Foreldresamtaler:

I utgangspunktet tar barnehagen initiativ til en foreldresamtale for hvert barn i løpet av et år. Flere foreldre har imidlertid behov for ytterligere samtaler og rådgivning, og flere skreddersydde opplegg utarbeides til foreldre hvert år.

Samarbeidsutvalget

består av to representanter fra personalet og to representanter fra foreldrene.

Åpen kveld:

Vi arrangerer kvelder der både barna og foreldrene kommer i barnehagen. Barna får da muligheten til å vise foreldrene hvilke aktiviteter de er opptatt med, og er stolte av å vise frem. På denne måten ønsker vi at foreldrene skal få et bedre innblikk i sitt barns hverdag i barnehagen.

VURDERING AV BARNEHAGENS ARBEID.

”Kvaliteten i det daglige samspillet mellom mennesker i barnehagen er en av de viktigste forutsetningene for barns utvikling og læring.

”Rammeplanen s.50

I løpet av mai måned blir barnehagens arbeid, -etter spesielle kriterier- vurdert. Alle i personalgruppen skal delta i dette arbeidet.

Det som legges til grunn for vurderingen er:

- Observasjoner
- Praksisfortellinger fra barna
- Tilbakemeldinger fra foreldre
- Tilbakemeldinger fra samarbeidsutvalget